

**Posiedzenie plenarne
Naczelnej Rady Adwokackiej
Kraków, 18 października 2024 roku**

Adw. Przemysław Rosati otworzył posiedzenie plenarne NRA. Powitał na posiedzeniu wszystkich przybyłych – dziekanów i wicedziekanów ORA, Członków NRA oraz zaproszonych gości. Przywitał nowego dziekana ORA w Opolu adw. Łukasza Wójcika oraz podziękował dotychczasowemu dziekanowi ORA w Opolu adw. Marianowi Jagielskiemu.

Adw. Marian Jagielski podziękował i przedstawił nowego dziekana ORA w Opolu.

Adw. Magdalena Maciukiewicz, wicedziekan ORA w Krakowie, powitała wszystkich w Krakowie i życzyła owocnych obrad.

Adw. Przemysław Rosati poinformował o pełnomocnictwach złożonych na jego ręce – przez adw. Jarosława Szczepaniaka i adw. Sławomira Krzesia.

Pkt 1

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że nie wpłynął żaden wniosek o uzupełnienie lub zmianę zaproponowanego przez Prezydium NRA projektu porządku obrad.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła porządek obrad w brzmieniu zaproponowanym przez Prezydium NRA (w załączeniu).

Pkt 2

Adw. Justyna Mazur przypomniała, że Członkowie NRA otrzymali protokół z poprzedniego posiedzenia plenarnego, które odbyło się w dniu 7 września br. Przypomniała, że adw. Andrzej Tomaszek zawnioskował o uzupełnienie protokołu o szczegółowe wypowiedzi Członków NRA podczas dyskusji.

Adw. Przemysław Rosati zapytał do Członków NRA, czy z posiedzeń plenarnych mają być tworzone protokoły, czy stenogramy.

Adw. Anisa Gnacikowska przypomniała, w jakiej formie dotychczas tworzone były protokoły z posiedzeń plenarnych oraz dodała, że sama informacja, kto wziął udział w dyskusji nie przedstawia przebiegu obrad.

Adw. Mikołaj Pietrzak zgodził się z uwagami adw. Andrzeja Tomaszka i adw. Anisy Gnacikowskiej oraz wskazał, że jest możliwość protokołowania w taki sposób, aby odzwierciedlić istotę zajmowanych stanowisk podczas wystąpień.

Adw. Przemysław Rosati wyjaśnił sposób, w jaki sporządzono protokół z poprzedniego posiedzenia plenarnego, które odbyło się dnia 7 września 2024 r.

Adw. Bartosz Przeciechowski zasygnalizował, że protokół z posiedzenia plenarnego, które odbyło się dnia 7 września 2024 r. wymaga uzupełnienia w zakresie stanowisk zajmowanych przez Członków NRA podczas dyskusji nad adwokacką umową o współpracy, kampanii wizerunkowej oraz kosztów postępowania dyscyplinarnego.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że protokół z posiedzenia plenarnego z dnia 7 września 2024 r. zostanie uzupełniony.

Naczelna Rada Adwokacka zdecydowała, że protokół z posiedzenia z 7 września br. zostanie uzupełniony zgodnie ze zgłoszonymi uwagami oraz przedstawiony do zatwierdzenia na kolejnym posiedzeniu NRA.

Pkt 3

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że adw. dr Anna Adamska-Gallant została wybrana przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy na stanowisko sędziego w Europejskim Trybunale Praw Człowieka w oparciu o procedurę, która została zmieniona pod wpływem działań NRA. Wskazał, że ślubowania adwokackie dobiegają końca. Razem z Dyrektorem Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA adw. Dorotą Kulińską w dniu 16 września 2024 r. wzięli udział w posiedzeniu sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, podczas obrad której zgłoszone zostały główne postulaty odnoszące się do zmian zakresie stosowania i zakresie zasad przedłużania tymczasowego aresztowania. Punktem odniesienia jest wspólny projekt przygotowany przez NRA, Krakowski Instytut Prawa Karnego i Helsińską Fundację Praw Człowieka, zmierzający do wdrożenia prawidłowego modelu stosowania tymczasowego aresztowania i przedłużania tymczasowego aresztowania. Projekt koncentruje się na skreśleniu pojęcia surowości kary, jak również skróceniu okresów stosowania tymczasowego aresztowania oraz rozważeniu wprowadzenia tzw. aresztowania elektronicznego w systemie dozoru elektronicznego. Podziękował dziekanom Izby Adwokackich w Opolu, Wrocławiu i Wałbrzychu za pomoc osobom, które zostały dotknięte skutkami powodzi. Poinformował, że skierował apel do Prezydenta RP o podpisanie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym i ustawy wprowadzającej przepisy o Trybunale Konstytucyjnym. Przedstawił przypadki łamania tajemnicy adwokackiej i tajemnicy obrończej, które docierają do NRA oraz działania podjęte przez NRA w tym przedmiocie. Wskazał, że temat tajemnicy adwokackiej i tajemnicy obrończej został poruszony w 253 materiałach prasowych i dotarł do 28 milionów użytkowników Internetu.

Adw. Ryszard Kalisz wskazał, że nie wszystkie materiały miały pozytywny wydźwięk i podał w wątpliwość, ile z nich zostało rzetelnie przygotowanych.

Adw. Przemysław Rosati zreferował, że spotkał się z wiceminister edukacji narodowej w sprawie potrzeby wprowadzenia zmian w ustawie *Lex Kamilek*. Adwokaci nie mogą prowadzić działań edukacyjnych w szkołach bez stosownego zaświadczenia. Zreferował, że ministerstwo ma świadomość tego problemu, choć na razie nie ma konkretnych propozycji zmian legislacyjnych. Wskazał, że trwa kampania wizerunkowa, której efekty zostaną przedstawione w dalszej części posiedzenia. Poinformował, że ruszyły zajęcia powtórkowe przed egzaminem końcowym dla aplikantów adwokackich. Poinformował, że w Sejmie odbyła się debata *Sztuczna inteligencja a wymiar sprawiedliwości*. Wskazał na konieczność informatyzacji wymiaru sprawiedliwości. Wskazał, że przedstawiciele Adwokatury wzięli udział w następujących wydarzeniach: We Law Art w Szczecinie, gdzie prawo spotyka się ze sztuką, XVI Kongresie Kobiet w Gdańsku, Konferencji dla Przedsiębiorcy organizowanej przez Izbę warszawską. Poinformował, że trwa akcja *Adwokaci rozjaśniają prawo* i zachęcił wszystkich do zaangażowania w nią. Wskazał, że w swoich działaniach Prezydium NRA kładzie nacisk na informatyzację Adwokatury.

Adw. Ryszard Kalisz poruszył problematykę tajemnicy adwokackiej i obrończej. Wskazał, że wśród prokuratorów występuje poważny problem braku zrozumienia istoty tajemnicy

adwokackiej i obrończej. Ponadto wskazał, że w przestrzeni publicznej występuje brak zrozumienia, na czym polega zawód adwokata, często utożsamiając adwokata z jego klientem. Wskazał, że NRA powinna reagować w takich przypadkach, tłumacząc, na czym polega zawód adwokata.

Adw. Przemysław Rosati zwrócił uwagę, że w każdym wystąpieniu medialnym odnoszącym się do tematyki wykonania zawodu adwokata zwraca uwagę, na czym polega istota zawodu adwokata.

Adw. Ryszard Kalisz powiedział, że znajomość istoty wykonywania zawodu adwokata w społeczeństwie jest niska i oczekuje, że NRA będzie podejmować działania, które będą przybliżać rolę adwokata.

Adw. Mikołaj Pietrzak odniósł się do tematyki tajemnicy adwokackiej i wskazał, że w Izbie warszawskiej jest zarejestrowanych ponad 450 przypadków naruszenia lub prób naruszenia tajemnicy adwokackiej przez różne organy. Wskazał na ponad 50 poważnych naruszeń tajemnicy adwokackiej lub obrończej. Żaden przedstawiciel władzy publicznej nie poniósł konsekwencji dyscyplinarnych z tego tytułu.

Adw. Mirosława Pietkiewicz złożyła gratulacje Prezesowi NRA, którego wystąpienia medialne są bardzo skuteczne, dobrze odbierane i charakteryzują się zrozumiałym językiem dla ogółu społeczeństwa.

Oklaski.

Adw. Bartosz Grohman przedstawił Konsula Generalnego Ukrainy w Krakowie, pana Wiaczesława Wojnarowskiego.

Wiaczesław Wojnarowski podziękował za otrzymane wsparcie.

Oklaski i wręczenie upominku Panu Konsulowi przez Prezesa NRA.

Adw. Bartosz Grohman zapewnił o dalszym wspieraniu Ukrainy przez Adwokaturę Polską.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że do tegorocznej edycji konkursu Rising Stars – Prawnicy Liderzy Jutra zostało nominowanych 18 adwokatów.

Adw. Justyna Mazur zaapelowała do dziekanów o bieżące informowanie NRA o podejmowaniu każdej z uchwał dotyczących adwokatów zawieszonych z tytułu niepłacenia składek, aby uniknąć występowania w obrocie prawnym dwóch sprzecznych uchwał.

Adw. Przemysław Rosati dodał, że w tym samym czasie toczą się dwa postępowania w tym przedmiocie i orzekaniu na podstawie starego materiału dowodowego, w sytuacji, gdy zaległe składki członkowskie zostały już opłacone.

Adw. Bartosz Grohman zreferował przebieg spotkania z Komisją Wenecką. Zaprosił wszystkich do udziału w Europejskim Dniu Prawnika zaplanowanym na 25 października 2024 r.

oraz poinformował o spotkaniu z Bankiem Światowym, który przeprowadzi badanie dotyczące warunków prowadzenia biznesu, które odbędzie się w 18 miastach w Polsce.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że przechodzimy do wysłuchania publicznego.

Pkt 7¹

Adw. Przemysław Rosati powitał osoby, które zgłosiły się na wysłuchanie publiczne.

Adw. Dorota Kulińska dokonała wprowadzenia do tematu. Przypomniała, że Krajowy Zjazd Adwokatury w 2021 r., w ramach uchwały programowej dla kadencji 2021-2025, zobowiązał NRA do wypracowania takich zmian legislacyjnych w prawie, które skutkowałyby adwokacką umową o współpracy, która łączy w sobie ideę umowy zlecenia, jak i elementów związanych z prawem pracy i elementów związanych z systemem ubezpieczeń społecznych. Przygotowany projekt był przedmiotem obrad sześciu plenarnych posiedzeń NRA, a prace nad nim rozpoczęły się w 2021 r. Wskazała, że przygotowany projekt został poddany szerokim konsultacjom i dyskusji. Poinformowała, że wpłynęło 40 opinii w zakresie adwokackiej umowy o współpracy, a do udziału w wysłuchaniu publicznym zostało zgłoszonych 8 osób w imieniu Izby Adwokackiej, jak również zgłosiło się 9 osób, które chcą zabrać głos we własnym imieniu. Podziękowała za aktywność w tym zakresie. Poprosiła, aby każda z wypowiedzi nie trwała dłużej niż 3 minuty.

Adw. Małgorzata Krzyżowska, członek ORA w Poznaniu, zreferowała, że Izba prowadziła konsultacje środowiskowe przez 4 ostatnie tygodnie. Poinformowała, że Wielkopolska Izba Adwokacka zrzesza ponad 1900 adwokatów, z czego 1614 to czynni adwokaci. Wskazała, że w tym czasie udało się uzyskać 13 komentarzy, z czego 4 osoby wykazały zainteresowanie taką formą współpracy, 4 wskazały, że są przeciwne takiej formie, a 5 osób wyraziło zdanie, że nie ma potrzeby wdrażania takiej formy współpracy.

Adw. Dorota Kulińska przekazała głos adw. Monice Sokołowskiej.

Adw. Monika Sokołowska, sekretarz ORA w Lublinie, wskazała, że Izba przeprowadziła anonimową ankietę w tym zakresie. Poinformowała, że 84% ankietowanych popiera wprowadzenie adwokackiej umowy o współpracy, z czego ponad 60% to kobiety.

Adw. Dorota Kulińska wskazała, że czas na wypowiedź zbliża się końcowi.

Adw. Andrzej Zwara zapytał adw. Monikę Sokołowską, ile osób wzięło udział w ankiecie.

Adw. Monika Sokołowska opowiedziała, że wpłynęło 150 ankiet.

Adw. Dorota Kulińska dopytała o odsetek popierających adwokacką umowę o współpracy.

Adw. Monika Sokołowska wskazała, że było to 84% ankietowanych.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła o zabranie głosu adw. Annę Gólską.

Adw. Anna Gólska, z-ca sekretarza ORA w Bielsku-Białej, wskazała, że od kilku tygodni były prowadzone rozmowy, jednak udało się uzyskać informacje jedynie w niewielkim zakresie. Wysłana została również ankieta do wszystkich członków Izby. W ankiecie wzięło udział 30 osób, z czego 22 osoby opowiedziały się za adwokacką umową o współpracy.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła o zabranie głosu kolejne osoby.

Adw. Bartłomiej Bubacz, z-ca sekretarza ORA w Koszalinie, wskazał, że konsultacje były prowadzone dwuetapowo. W pierwszym etapie, który stanowiła ankieta, wzięło udział 26 osób – adwokaci mogli przygotować pytania do docelowej, kolejnej ankiet. W kolejnej ankiecie wzięło udział 40 adwokatów, co stanowi 1/5 całej Izby. 65% ankietowanych wskazało, że preferowanym sposobem wykonania zawodu powinna być umowa o pracę. Za wprowadzeniem

¹ Punkty w kolejności ich omawiania na posiedzeniu.

adwokackiej umowy o współpracy i zagłosowało 42,5% ankietowanych. Tylko 15% ankietowanych opowiedziało się tylko za wprowadzeniem adwokackiej umowy o współpracy, 5% ankietowanych odpowiedziało, że obie formy wykonywania działalności powinny być razem wprowadzone do systemu prawnego, a 4 głosy były przeciwne wprowadzeniu umowy o pracę. Pojawiały się głosy, że adwokacka umowa o współpracy nie rozwiązuje wszelkich zgłaszanych problemów.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła o zabranie głosu przez kolejne osoby.

Adw. Tomasz Ogłaza, skarbnik ORA w Częstochowie, wskazał, że konsultacje w Izbie odbyły się na podstawie ankiety, w której udział wzięli adwokaci i aplikanci adwokaccy. Wolę korzystania z adwokackiej umowy o współpracy wyraziło 57% ankietowanych, 42% było przeciwko spośród 52 osób głosujących. Dodał, że 75% ankietowanych opowiedziało się za pracą na takich samych zasadach, jak radcowie prawni, natomiast 25% chciałoby skorzystać z adwokackiej umowy o współpracę. Dodał, że 63% ankietowanych stanowiły kobiety.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła o zabranie głosu kolejne osoby.

Adw. Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska, wicedziekan ORA w Warszawie, wskazała, że stanowisko w tym zakresie zabiorą również trzy inne członkinie ORA w Warszawie. Dodała, że Izba w Warszawie to niezwykle spluralizowane środowisko, to przekrój całego społeczeństwa polskiego, dlatego wiele adwokatów i adwokatów wykonuje pracę w zasadzie w formie umowy o pracę, przy czym z oczywistych względów nie korzysta z benefitów, które przysługują umowie o pracę. W ankiecie w 2020 r. wzięło udział ponad 2000 członków ORA w Warszawie, 90% ankietowanych odpowiedziało się za zniesieniem zakazu wykonywania zawodu adwokata w oparciu o umowę o pracę. Od tamtego czasu opinie te nie zmieniły się. Wszystkie działania, które zmierzają do zabezpieczenia socjalnego adwokatów i adwokatów spotykają się z pozytywnym odbiorem. Podziękowała za działania w tym zakresie podjęte przez NRA. Wskazała, że być może ankieta ogólnopolska mogłaby być dodatkową wskazówką dla NRA.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i stwierdziła, że wskazane przez adw. Katarzynę Gajowniczek-Pruszyńską osoby będą występowały we własnym imieniu, a nie w imieniu ORA w Warszawie.

Adw. Magdalena Nadgowska-Makarewicz, z-ca rzecznika dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w Kielcach, poinformowała, że były prowadzone rozmowy z członkami Izby. Najwięcej osób wyrażało niezrozumienie dla stosowania adwokackiej umowy o współpracy, tworzą, który dotąd nie funkcjonował w ogóle w obrocie prawnym i niewykluczenie całkowicie funkcjonującego zakazu świadczenia usług w formie umowy o pracę. Zwróciła uwagę, że działalność na podstawie umowy zlecenia czy na podstawie świadczenia usług prawnych to w zasadzie to samo – tak naprawdę to obejście przepisów ustawy i umowy o pracę. Dodała, że członkowie Izby doceniają krok NRA w kwestii znalezienia satysfakcjonującego rozwiązania.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i uzupełniła, że nie jest obchodzony zakaz wykonywania umowy o pracę z uwagi, fakt, że ustawowo adwokaci mają zakaz wykonywania zawodu adwokata w formie umowy o pracę, choć ZUS potrafi interpretować to inaczej. Poprosiła następną osobę o zabranie głosu.

Adw. Arkadiusz Slisz, członek ORA w Rzeszowie, wskazał, że zostały przeprowadzone działania w ramach grupy utworzonej na jednym z komunikatorów internetowych. Dodał, że grupa była otwarta, zaproszonych zostało około 110 adwokatów, co stanowi przeszło 10% Izby. Adwokaci mogli dołączać do grupy innych adwokatów. Łącznie uczestniczyło w dyskusji i w sondażu około 160 osób, co stanowi około 15% wszystkich członków naszej Izby. Dyskusja poprzedzona została zaprezentowaniem założeń projektu adwokackiej umowy o współpracy. Zreferował, że spośród 160 osób, które mogły brać udział w sondażu, udział wzięło w nim niespełna 80 osób. Za zniesieniem obecnie obowiązującego zakazu wykonywania zawodu

adwokata w oparciu o umowę o pracę opowiedziało się 43 osoby, zaś 31 zagłosowało przeciwko zmianom. Dodał, że tylko 5 osób było zainteresowanych adwokacką umową o współpracy. Dodał, że również pozwolił sobie w ramach tych szerokich konsultacji jeszcze przeprowadzić rozmowy z przedstawicielami innych środowisk prawniczych. Dodał, że wniosek jest dosyć zaskakujący, ponieważ inni prawnicy właściwie mają niewielką orientację w zakresie adwokackich regulacji wynikających z ustawy, a tym samym jakby nie do końca mają świadomość znaczenia tego zakazu.

Adw. Bartosz Przeciechowski zapytał, jakie to zawody prawnicze wskazuje adw. Arkadiusz Slisz.

Adw. Arkadiusz Slisz wskazał, że to sędziowie i prokuratorzy.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła następną osobę o zabranie głosu.

Adw. Michał Fertak, z-ca sekretarza ORA w Warszawie, przedstawił stanowisko Izby Adwokackiej w Warszawie, które wyrażone zostało w uchwale podjętej zdecydowaną większością głosów w 2021 roku, na podstawie wspomnianej przez adw. Katarzynę Gajowniczek – Pruszyńską ankiety z 2020 r., w której wzięło udział 2000 osób. Dodał, że Zgromadzenie Izby opowiedziało się za tym, ażeby wprowadzić taką formę, jaką jest umowa o pracę, jako formy wykonywania zawodu adwokata, co wynika też z kolejnej danej, którą dysponuje Izba. Dodaje, że każdego roku przybywa ok. 500 adwokatów w Izbie warszawskiej. Część osób podejmuje działania, aby przenieść się do innych samorządów tylko po to, żeby wykonywać zawód w formie umowy o pracę. Wskazał, że stanowisko dot. dopuszczenia formy wykonywania zawodu w formie umowy o pracę było już prezentowane na poprzednim Krajowym Zjeździe Adwokatury. Poparł prowadzenie prac w tym zakresie. Dodał, że organy samorządowe są po to, aby ułatwiać wykonywanie zawodu koleżankom i kolegom.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła o przypomnienie wyników wspomnianej ankiety z 2020 r.

Adw. Michał Fertak podał, że 2000 osób wzięło udział w ankiecie, w tym czasie 5500 osób wykonywało czynnie zawód adwokata, 89% ankietowanych opowiedziało się za świadczeniem zawodu adwokata w oparciu umowę o pracę, przy założeniu w ankiecie wyłączenia spraw karnych.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła następną osobę o zabranie głosu.

Adw. Agata Rewerska, Izba Adwokacka w Warszawie, pogratulowała pomysłu pod tytułem debata publiczna, bo uważa, że mamy czasy takie, że w taki sposób należy się komunikować ze środowiskiem. Wskazała, że konieczność zmian jest podyktowana z uwagi na dużą grupę przede wszystkim koleżanek, ale również kolegów, którym zależy na wsparciu związanym ze świadczeniami pochodzącymi z ZUS. Dodała, że obecny rynek pracy wymaga od prawnika podjęcia pracy w formie umowy o pracę i ten rynek jest obsadzany przez prawników nieposiadających kwalifikacji zawodowych oraz radców prawnych. Wskazała, że to potężny rynek, dziesiątki, setki tysięcy miejsc pracy. Wskazała na pewne niedoskonałości omawianego projektu; umowa B2B wydaje się w tym momencie atrakcyjniejsza, gdyż umowa adwokacka o współpracy wprowadza dodatkowe obowiązki, ale rozumie, że to jest pierwszy krok. Dodała, że w związku z tym trzeba by podjąć decyzję dotyczącą wprowadzenia tej umowy albo do ustawy Prawo o adwokaturze, albo do kodeksu cywilnego. Zwróciła uwagę na fakt kontroli takich umów przez organy samorządowe.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i wskazała, że adwokacka umowa o współpracy jest to nowa nazwana umowa. Dodała, że znajdują się w projekcie odniesienia do prawa pracy. Poruszyła wątek wyrażenia przez zleceniodawcę zgody na prowadzenie działalności gospodarczej przez zleceniobiorcę.

Adw. Agata Rewerska dodała, że propozycje kontroli w projektowanej ustawie są zdecydowanie szersze niż obecnie stosowane we współpracy B2B.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła o zabranie głosu następną osobę.

Adw. Patrycja Kasica, Izba Adwokacka w Warszawie, wskazała, że zgadza się z adw. Agatą Rewerską, że ograniczenia, które wynikają z tych propozycji są nadmierne. Uważa, że zleceńodawca i tak w jej ocenie jest podmiotem bardziej dominującym, że to jest ta duża kancelaria albo jakaś średnia kancelaria, w której właśnie pracuje ten indywidualny adwokat lub adwokatka. Nie widzi potrzeby dla jakiejś dodatkowej ochrony. Dodała, że wykonujemy zawód zaufania publicznego. Strony będą mogły to spokojnie wszystko uregulować na zasadach swobody umów. W jej ocenie adwokacka umowa o współpracy będzie ograniczać adwokatkę z punktu widzenia świadczeń ZUS-owskich, bo to nie będzie forma wykonywania zawodu, jak np. w formie spółek u radców prawnych lub jako *in-house lawyer*. Umowa zakłada ponadto 2/5 czasu pracy jako świadczone w sądzie – nie każdy świadczy umowę jako adwokat sądowy. Zasygnalizowała, że może inna forma adwokackiej umowy o współpracę byłaby korzystniejsza dla wielu adwokatów.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i odniosła się, że wspomniany zapis 2/5 czasu pracy jest zaczerpnięty od radców prawnych, który już funkcjonuje. Poprosiła kolejną osobę o zabranie głosu.

Adw. Piotr Rachwał, Izba Adwokacka w Krakowie, poprosił, aby Członkowie NRA zastanowili się nad możliwością umożliwienia młodym adwokatom wykonywania zawodu adwokata w formie umowy o pracę.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła następną osobę.

Adw. Dagmara Miler, Izba Adwokacka w Warszawie, wskazała, że należy podziękować i docenić osoby, które poświęciły swój czas, aby ten projekt ujrzał światło dzienne. Wskazała, że omawiany projekt adwokackiej umowy o współpracy jest nowym otwarciem i wyjściem naprzeciw zapotrzebowaniu, szczególnie w zakresie konkurencyjności wobec radców prawnych. Wskazała jednak, że projekt zakłada wiele ograniczeń, jak np. zakaz konkurencji. Zwróciła uwagę na zagrożenia płynące z nienależytego wykonania umowy przy tej formie współpracy.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i wspomniała, że pisemne stanowisko adw. Dagmary Miler ma wiele szczegółowych elementów, które zostaną wzięte pod uwagę przy dalszych pracach. Odnośnie zakazu konkurencji dodała, że należy precyzyjnie określić warunki takiego zakazu. Poprosiła następną osobę o zabranie głosu.

Apl. adw. Klaudia Twardowska, Izba Adwokacka w Warszawie, poparła wszystkie stanowiska zgłoszone przez członków ORA w Warszawie. Zależy jej, aby młode adwokatki miały zabezpieczone wszelkie prawa w ramach tejże umowy. Zachęciła, aby pochylić się nad projektem przygotowanym przez adw. Patrycję Kasicę oraz adw. Dagmarę Miler, jako projektem bardzo szczegółowym.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała i poprosiła następną osobę o zabranie głosu.

Adw. Maria Sankowska-Borman, Izba Adwokacka w Warszawie, podziękowała za możliwość zabrania głosu w tym wystąpieniu publicznym i Naczelnej Rady Adwokackiej za to, że to umożliwia. Przyłączyła się do podziękowań dla zespołu osób, które pracują nad tym projektem. W jej opinii należy rozpocząć poważną dyskusję nad zakazem wykonywania zawodu w formie umowy o pracę. Odnośnie adwokackiej umowy o współpracy wskazała potencjalne zagrożenia, przede wszystkim na kolizję z przepisami kodeksu pracy, w szczególności z artykułem 21 art. 1. Dodała, że jest dla niej niezrozumiały klucz doboru przepisów kodeksu pracy, do których projekt się odnosi. Wskazała, że dział drugi kodeksu pracy dotyczy równego traktowania, przeciwdziałania mobbingowi i w jej ocenie to są kluczowe elementy, o których

powinno się myśleć przy tworzeniu umowy, w której zleceniobiorca miałby korzystać bardziej niż z B2B.

Adw. Dorota Kulińska podziękowała wszystkim osobom, które zabrały głos. Następnie dokonała podsumowania głosów i 40 opinii, które wpłynęły w toku konsultacji. Poinformowała, że wszyscy adwokaci i aplikanci adwokaccy zostali zaproszeni do wzięcia udziału w konsultacjach. Stwierdziła, że 27 opinii to deklaracje przeciwko adwokackiej umowie o współpracy, nieposiadające szerszego uzasadnienia. Natomiast zdecydowanie większa część stanowiska zgłasza zapotrzebowanie na wprowadzenie zwykłej, normalnej umowy o pracę, bez wyszukiwania innej drogi rozwiązań. Wskazała, że opinii, które mają szerokie uzasadnienie i zawierają argumenty odnoszące się do omawianego projektu zostało złożonych zaledwie 13. Dodała, że tylko w 6 z 40 opinii podnoszone były kwestie dotyczące świadczeń socjalnych. Poinformowała, że NRA posiada dane przekazywane z Ministerstwa Sprawiedliwości od roku 2020. W roku 2020 adwokatów wykonujących zawód w całej Polsce było 19 889. Na listę radców prawnych w 2020 roku wpisało się 159 adwokatów. W roku 2021 adwokatów wykonujących zawód było 20 704 osoby i na listę radców prawnych przepisało się wówczas 127 adwokatów. W roku 2022 na liście adwokatów wykonujących zawód było wpisanych 21 428 osób, a na listę radców prawnych w 2022 roku przepisało się 184 adwokatów. Ani razu nie przekroczono jednego procenta stanu adwokatury, który przepisuje się do radców prawnych. W roku 2023 liczba adwokatów to 22 218, a przepisanych na listę radców prawnych 196 osób. Dodała, że na początku tego roku została złożona przez grupę adwokatów petycja o wykreślenie z ustawy Prawo o adwokaturze art. 4b ust. 1 i ust. 3, czyli zakazu wykonywania umowy o pracę. Wskazała, że sejmowa komisja zajmowała się tym projektem. Podjęto decyzję o nieprowadzeniu prac w tym zakresie, a złożona opinia przez Instytut Legislacji była opinią przemawiającą za tym, żeby tych prac nie kontynuować. Między innymi dlatego, że prowadzone są prace nad zmianami. Po drugie, w 2018 roku Sejm już raz rozpatrywał tego rodzaju petycję i podjął decyzję o niekontynuowaniu prac z uwagi na to, że Biuro Analiz Sejmowych podało w swojej opinii taki argument, że są to kwestie wewnątrz korporacyjne, samorządowe i o ile nie występuje z taką inicjatywą organ samorządowy, to trudno indywidualne głosy poddawać procesowi legislacyjnemu. Ta petycja zawierała tylko jedno zdanie i uzasadnienie. Dotyczyło to uchylenia zakazu bez żadnych innych regulacji, które w jej opinii przy tak istotnej zmianie systemowej wykonywania zawodu adwokata powinny być uwzględnione.

Adw. Andrzej Zwara odniósł się do liczby adwokatów przepisujących się do radców prawnych oraz analizy przepływu między radcami prawnymi a adwokatami. Wskazał, że więcej absolwentów prawa wybiera aplikację adwokacką.

adw. Mikołaj Pietrzak stwierdził, że w jego opinii argument statystyczny wydaje się chybiony, podobnie jak argumentacja o opłacalności lub braku opłacalności dla kancelarii lub adwokata mogącego pozostać w tzw. zatrudnieniu adwokackim. Dodał, że to kwestie, które pozostają do ustalenia między kancelarią a adwokatem. Ufa, że jako środowisko jesteśmy w stanie unormować tę kwestię zgodnie z zapotrzebowaniem.

Adw. Przemysław Rosati podziękował wszystkim, którzy złożyli opinię oraz zabrali głos w wystąpieniu publicznym. Dodał, że prace będą kontynuowane. Docenił różnorodność głosów w toczącej się dyskusji, sugerujących konieczność zmian.

Pkt 4

Adw. Ewa Krasowska przedstawiła sprawozdanie Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury. Wskazała, że wszelkie dane statystyczne zostały przekazane członkom NRA. Zaapelowała do dziekanów, aby referaty skarg uzasadniały swoje decyzje. Ponadto

poinformowała, że zaistniała nowa moda składania wniosków o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych względem rzeczników dyscyplinarnych w wyniku decyzji niezaskarżalnych wydanych przez nich.

Adw. Bartosz Grohman podziękował za referat, informując, że nikt nie zgłosił się do dyskusji w tym punkcie.

Pkt 5

Adw. Jacek Ziobrowski przedstawił sprawozdanie Prezesa Wyższego Sądu Dyscyplinarnego. Zwrócił uwagę na problem uchyleń orzeczeń WSD przez Izbę Odpowiedzialności Dyscyplinarnej SN i przekazywania spraw do ponownego rozpoznania. W ostatnim czasie 7 orzeczeń zostało uchylonych, 5 z tych spraw dotyczy naruszenia prawa do obrony. Zapytał o zdanie Członków NRA co do strategii postępowania w takich przypadkach. Ponownie poprosił o wymianę opinii w tym przedmiocie.

Adw. Bartosz Przeciechowski zapytał o alternatywne możliwości działania w aktualnej sytuacji, gdy Izba Odpowiedzialności Zawodowej SN utrzymuje zapadłe orzeczenia w mocy.

Adw. Jacek Ziobrowski wskazał na schemat działania obecny od 2019 r. Sądem właściwym do rozpoznania kasacji jest sąd karny. Wskazał na orzeczenia mówiące o tym, że Izba Dyscyplinarna nie jest sądem w rozumieniu naszej Konstytucji. W związku z tym regułą jest wniosek o przekazanie kasacji do Izby Karnej Sądu Najwyższego. Tak w tej chwili się nie dzieje, a tak się kiedyś działo za Prezesa Michała Laskowskiego.

Adw. Piotr Dobrołowicz wyraził wątpliwość, jak w tej chwili funkcjonuje sąd dyscyplinarny z uwagi na powyższe. Wskazał jednak, że to nie NRA jest od tego, aby rozwiązać wszelkie wątpliwości, te wątpliwości powinien rozwiązać Wyższy Sąd Dyscyplinarny. Zadeklarował wszelką możliwą pomoc w tym zakresie.

Adw. Jacek Ziobrowski wskazał, że nie oczekuje podjęcia przez NRA decyzji, jedynie chciał zwrócić uwagę na ten problem.

Adw. Michał Bukowiński wskazał, że Wyższy Sąd Dyscyplinarny powinien wypracować konsekwentną politykę i stanowisko w zakresie postrzegania rozstrzygnięć Izby SN, niebędących sądami powołanymi zgodnie z ustawą. Jego pogląd jest taki, że jeżeli uznajemy, że Izba nie jest sądem, to orzeczenia są objęte wadą prawną. Jeśli wracają do WSD akta sprawy, to w świetle powyższego nie wraca rozstrzygnięcie, więc pojawia się pytanie, czy nie należałoby ponownie wysłać tych akt z żądaniem rozpoznania przez Izbę Karną SN.

Adw. Mikołaj Pietrzak wyraził nadzieję, że w przeciągu roku, półtora roku, sytuacja związana z sądownictwem ulegnie zmianie.

Adw. Przemysław Rosati dodał, że jako środowisko nie mamy wpływu na rozwiązania i zmiany w systemie sądownictwa.

Adw. Bartosz Przeciechowski wskazał, że Adwokatura powinna komunikować, że to nie w wyniku błędów lub zaniechań naszych organów dochodzi do przedawnienia w sytuacjach, gdy adwokat działał źle.

Adw. Jacek Ziobrowski zauważył, że każdy z obwinionych może podnieść zarzut nienależycie obsadzonego sądu, jednak nikt tego nie podjął, nikt nie wskazał takiej podstawy, więc sądy rozpoznawały sprawy.

Adw. Andrzej Zwara stwierdził, że to Państwo polskie jest odpowiedzialne za sytuację w wymiarze sprawiedliwości i to Państwo polskie powinno tę sytuację zmienić, bo ma do tego kompetencje.

Adw. Mikołaj Pietrzak wskazał, że organy samorządowe nie są w komfortowej sytuacji, muszą podjąć określone decyzje, a każda decyzja jest wyrazem władzy publicznej. Dodał, że adwokaci i organy samorządowe mają ważną rolę do odegrania w tym zakresie.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za dyskusję.

Pkt 6

Adw. Sławomir Ciemny wskazał, że Wyższa Komisja Rewizyjna sugeruje powołanie zespołu, który opracowałby pewne studium, jak najlepiej wykorzystać nieruchomości na potrzeby Naczelnej Rady Adwokackiej. Dodał, że Wyższa Komisja Rewizyjna w sposób pogłębiony zajmie się analizą stanu wykonania uchwał z ostatniego Krajowego Zjazdu Adwokatury. W zasadzie uchwały zostały już wykonane. Odniósł się również do kwestii terminarza wykonania preliminarza budżetowego według stanu na 31 sierpnia 2024 roku. Wskazał, że WKR dostrzega dyscyplinę finansową. Dodał, że wpływy są większe niż przewidywano, a wydatki mniejsze. Zaznaczył, że końcówka roku będzie intensywna, jeśli chodzi o wydatki. Zwrócił uwagę na potrzebę rozpoczęcia dyskusji o ew. podwyższeniu składki administracyjnej na rzecz NRA.

Adw. Przemysław Rosati dodał, że protokół z posiedzenia WKR jest jednym z materiałów przekazanych Członkom NRA. Uzupełnił wypowiedź adw. Sławomira Ciemnego w odniesieniu do wpływów i wydatków. Biorąc pod uwagę wykonanie budżetu na 30 września 2024 roku, to wpływy są na poziomie 82%, a wydatki są na poziomie 58%, przy czym punktem odniesienia powinno być 75%, bo to jest 3/4 roku. Dodał, że to jest oczywiście efekt dyscypliny finansowej, która jest prowadzona konsekwentnie przez Naczelną Radę Adwokacką. Dodał, że nie wiadomo, czy wpływy przekroczą 100%. Zakłada, że tak będzie.

Adw. Bartosz Przeciechowski zadał pytania do protokołu WKR, prosząc o wyjaśnienia co do umowy najmu nieruchomości na ul. Łowickiej.

Adw. Przemysław Rosati wyjaśnił, że przedmiot najmu w umowie z najemcą, zawartej przez poprzedniego właściciela, został tak opisany, że nie obejmuje części nieruchomości, zatem mamy do czynienia z korzystaniem z lokalu ponad zakres wskazany w umowie. Zapowiedział, że niebawem zostanie zaproponowana najemcy ew. odpłatność za wynajęcie dodatkowej powierzchni, jeżeli będzie tym zainteresowany, a jeżeli nie, to ta powierzchnia po prostu będzie w martwej dyspozycji Naczelnej Rady Adwokackiej w takim rozumieniu, że będzie zabezpieczona przed możliwością wykorzystywania przez najemcę.

Adw. Bartosz Przeciechowski wskazał, że najemca ma odmienne stanowisko w tym zakresie.

Adw. Przemysław Rosati odpowiedział, że najemca powołuje się na ustne uzgodnienia z poprzednią właścicielką, które nie wiążą NRA i trudno jest je zweryfikować.

Adw. Bartosz Przeciechowski podziękował adw. Dariuszowi Golińskiemu za celne uwagi odnośnie nieruchomości. Dodał, że adw. Goliński zawarł kilka merytorycznych uwag dotyczących rozwiązań, które wynikają z faktu nabycia nieruchomości, m.in. zaproponował wystąpienie z wnioskami o przekształcenie charakteru korzystania.

Adw. Przemysław Rosati odpowiedział, że to wszystkie dokumenty zostały złożone, gdyż Prezydium NRA tę sprawę monitorowało zdecydowanie wcześniej. Dodał, że praktycznie równolegle adw. Dariusz Goliński, za pośrednictwem Przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej, zgłaszał aspekt związany z otoczeniem prawnym tej nieruchomości. Dodał, że poprosił adw. Andrzeja Zwarę o przygotowanie stosownych wniosków w terminie otwartym do składania tych wniosków.

Adw. Bartosz Przeciechowski poprosił o szczegóły, powołując się na protokół Wyższej Komisji Rewizyjnej oraz uwagi, które pochodzą z dyskusji w gronie Komisji oraz personalnie od adw. Bartosza Łucia. Czy istnieje zagrożenie dla przyszłorocznego budżetu? Czy wspomnianą przez adw. Sławomira Ciemnego składkę administracyjną należy podnieść?

Adw. Sławomir Ciemny odpowiedział, że realizacja tego budżetu przy obecnej wysokości składki jest możliwa, zagrożenia nie ma. Poinformował, że WKR dostrzega fakt, że wiązałoby się to z przysłowiowym „zaciskaniem pasa”. Dodatkowe środki pozwolą odczuć pewien komfort finansowy na przyszły rok budżetowy. Mówi o milionie złotych.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za dyskusję.

Pkt 8

Adw. Przemysław Rosati poinformował o stanie prac nad projektem uchwały w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego oraz rozliczania tych kosztów. Zwrócił się do zebranych o ewentualne uwagi.

Adw. Piotr Dobrołowicz odniósł się do postulatu uchylenia uchwały 61/2022 NRA z 10 czerwca 2022 roku. Wskazał, że odczuwa dysonans w sytuacji, gdy szereg regulacji zostaje uchylonych, ale jedna regulacja dotycząca upomnienia dziekańskiego i kosztów z tym związanych pozostaje. W uzasadnieniu projektu wskazano, że kosztów upomnienia dziekańskiego nie może regulować Naczelna Rada Adwokacka, a jednocześnie pozostaje uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej 61/2022 z 10 czerwca 2022 roku, która nadal by obowiązywała i z której dziekani mogliby korzystać, co w jego opinii nie jest dobrym rozwiązaniem. Postuluje, żeby w jednym punkcie tej nowej regulacji dodać zapis, że uchylona zostanie również uchwała 61/2022.

Adw. Przemysław Rosati zadał pytanie, czy postulat brzmi, aby uchylić uchwałę.

Adw. Piotr Dobrołowicz odpowiedział, że w jego opinii należy uchylić tę uchwałę, chyba że zostanie usunięta część treści uzasadnienia.

Adw. Przemysław Rosati odpowiedział, że uzasadnienie jest wewnętrznym dokumentem.

Adw. Piotr Dobrołowicz zgodził się, że jest wewnętrznym dokumentem, ale jest też wyrazem intencji i przekonań. Jeżeli przekonanie stanowi, że koszty zryczałtowane w zakresie postępowania dyscyplinarnego nie mogą być przekładane na upomnienia dziekańskie, bo to nie jest ta forma rozstrzygnięć, to nie jest to postępowanie, o którym mówi ustawodawca. Należy przyjąć, że wszelkie postępowania, które będą się kończyć upomnieniami dziekańskimi, będą wykonane w cudzysłowie, za darmo, bez obciążania tymi kosztami osób obwinionych. Dodał, że uchylamy w omawianym projekcie również regulacje, które wcześniej dotyczyły właśnie tych kosztów.

Adw. Henryk Stabla wskazał, że omawiany problem pojawił się już we wcześniejszych latach. Regulacji poddawane są koszty, a upomnienie dziekańskie jest poza tym, bo to jest przed wszczęciem postępowania.

Adw. Piotr Dobrołowicz dodał, że NRA nie jest upoważniona do regulacji kosztów. Wskazuje, że z jego praktyki wynika, że najczęściej przy upomnieniach dziekańskich takie koszty są dopisywane.

Adw. Przemysław Rosati wskazał, że koszty postępowania zakończonego upomnieniem dziekańskim są kosztami poza formalnym postępowaniem dyscyplinarnym. W związku z powyższym, że jeżeli uchwała nr 61/2022 nie została w żaden sposób zaskarżona czy wyeliminowana z wewnętrznego obrotu prawnego, to pojawia się pytanie do dziekanów, czy taki instrument jest im potrzebny.

Adw. Piotr Dobrołowicz zwrócił uwagę na sytuację, w której adwokat nie zapłaciłby należnych kosztów.

Adw. Przemysław Rosati zaproponował, aby zaktualizować brzmienie projektu uchwały w paragrafie 11 w pkt 4, skreślając punkt 4 w aktualnym brzmieniu, co oznaczać będzie, że pkt 5 będzie pkt 4 itd. Wynika to z tego, że w uchwale nr 61/2022 w pkt 3 tej uchwały została uchylona uchwała nr 26/2017, czyli dokładnie ta, która miałaby zostać uchylona na bazie omawianego projektu.

Adw. Piotr Dobrołowicz wskazał na wątpliwości dotyczące uchylania poprzednich aktów prawnych Naczelnej Rady Adwokackiej. Zespół zaproponował, żeby te wszystkie akty wyliczyć, aby nie było żadnych wątpliwości, że którykolwiek z nich może nadal obowiązywać. Dodał, że taka koncepcja obowiązywała dotychczas.

Adw. Przemysław Rosati wskazał, że wejście w życie nowej uchwały, gdyby uchylało się poprzednią, uniemożliwiłoby rozstrzygnięcie o kosztach za postępowanie toczące się w okresie poprzedzającym wejście w życie uchwały, która miałaby dokonać derogacji poprzedniej uchwały. Podkreślił, że to jest zgodne z zasadami techniki.

Adw. Henryk Stabla wskazał, że uchwała nr 71 była uchwałą jednorazową, bo nigdy wcześniej nie było zasad dotyczących rozliczania kosztów, natomiast uchwała nr 72 dotyczyła wysokości zryczałtowanych kosztów. Ona tak jakby zastępowała wcześniejsze uchwały w tym zakresie, gdzie te koszty były regulowane. Zgodził się, że nie można uchylać uchwał, które regulowałyby rzeczywiście wysokość zryczałtowanych kosztów wcześniejszych. Do postępowań dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie tej nowej uchwały, a ta wchodzi w życie zgodnie z projektem 1 stycznia 2025 roku, stosuje się przepisy dotychczasowe. Podkreślił, że dlatego one muszą być w obrocie, żeby mogły być stosowane do postępowań wcześniej wszczętych.

Adw. Przemysław Rosati zaproponował, aby wykreślić paragraf 11 z projektu uchwały.

Adw. Aurelia Koksztys-Łuć potwierdziła, że koncepcja zespołu polegała na przyjęciu jednolitego i kompleksowego założenia. Od 1 stycznia 2025 r. będzie obowiązywała jedna uchwała.

Adw. Przemysław Rosati zakończył dyskusję i przedstawił podsumowanie decyzji o treści uchwały, proponując skreślenie paragrafu 11 i pozostawienie paragrafu 12, co oznacza, że do toczących się postępowań mają zastosowanie przepisy wcześniejsze, a od 1 stycznia 2025 r. rozwiązania dot. kosztów postępowania dyscyplinarnego zostaną jednolicie uregulowane.

Pkt 9

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego oraz rozliczania tych kosztów. W związku z brakiem dalszych uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 31

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego oraz rozliczania tych kosztów (uchwała nr 158/2024 – w załączeniu).

Adw. Przemysław Rosati podziękował adw. Aurelii Koksztys-Łuć oraz całemu zespołowi.

Pkt 10

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały dotyczącej udziału poszczególnych Izb Adwokackich w pokrywaniu wydatków budżetowych NRA w 2025 roku w formie składek tworzących Fundusz Administracyjny.

Adw. Henryk Stabla wskazał, że na koncie NRA znajduje się (...) zł, jednak na koniec roku, z uwagi na wydatki, ta kwota się zmniejszy, ale to dalej bardzo bezpieczny poziom.

Adw. Przemysław Rosati przedstawił stan oszczędności szczegółowo z rozbiem na konto bieżące i lokaty.

Pkt 11

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały dotyczącej udziału poszczególnych Izb Adwokackich w pokrywaniu wydatków budżetowych NRA w 2025 roku w formie składek tworzących Fundusz Administracyjny. W związku z brakiem dalszych uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 34

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

*Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę dotyczącą udziału poszczególnych Izb Adwokackich w pokrywaniu wydatków budżetowych NRA w 2025 roku w formie składek tworzących Fundusz Administracyjny (**uchwała nr 159/2024 – w załączeniu**).*

Pkt 12

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały w sprawie wyboru podmiotu, który przeprowadzi badanie sprawozdania finansowego NRA za 2024 rok. W związku z brakiem dalszych uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Adw. Henryk Stabla wskazał, że wytypowana firma ma stosowne doświadczenie w badaniu takich podmiotów jak NRA. Rekomenduje wybór wskazanej firmy.

Głosowanie:

Za: 34

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

*Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę w sprawie wyboru podmiotu, który przeprowadzi badanie sprawozdania finansowego NRA za 2024 rok (**uchwała nr 160/2024 – w załączeniu**).*

Adw. Przemysław Rosati poinformował o piśmie Przewodniczącego Komisji Kodyfikacyjnej Ustroju Sądownictwa i Prokuratury z 17 września 2024 roku. Zarekomendował przyjęcie stanowiska o następującej treści: „Naczelna Rada Adwokacka, w związku z pracami nad projektem ustawy o uregulowaniu skutków uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w latach 2018-2024, w nawiązaniu do pisma Przewodniczącego Komisji Kodyfikacyjnej Ustroju Sądownictwa i Prokuratury z 17 września 2024 r., DPK_III.002.14.2024, wskazuje, że regulacja umożliwiająca adwokatom powołanym na stanowiska sędziowskie przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na podstawie ustawy z 8 grudnia 2017 o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw ponowny wpis na listę adwokatów powinna zostać oparta na zasadach wskazanych w dziale V ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, tj. na zasadach ogólnych z pozostawieniem samorządowi adwokackiemu decyzji w przedmiocie wpisu, bez tworzenia alternatywnego rozwiązania w postaci szczególnej ustawowej podstawy wpisu”.

Adw. Mikołaj Pietrzak zgodził się z stanowiskiem Prezydium NRA. Zaproponował wyjaśnienia, z jakiej przyczyny wykluczamy tworzenie alternatywnego rozwiązania w postaci szczególnej ustawowej podstawy wpisu.

Adw. Przemysław Rosati przypomniał uchwałę nr 18/2021 NRA z 26 czerwca 2021 roku, w której NRA zaapelowała do adwokatów, aby nie obejmowali stanowisk sędziego.

Adw. Michał Bukowiński zgodził się z adw. Mikołajem Pietrzakiem. Zaproponował, aby w końcowym stanowisku NRA zdecydowanie wybrzmiała kwestia badania rękojmi.

Adw. Bartłomiej Piotrowski zaproponował powołanie się na uchwałę z 2021 roku.

Adw. Andrzej Malicki przypomniał okoliczności podjęcia uchwały z czerwca z 2021 r., zwracając uwagę na charakter przewinienia niesankcyjnego, którego dopuścili się adwokaci składający aplikacje do KRS. Postuluje podkreślenie niezależności Adwokatury w końcowym stanowisku.

Adw. Bartosz Przeciechowski dodał, że prof. Krystian Markiewicz w swoim piśmie zwrócił się z pytaniem, czy Adwokatura potrzebuje stosownych rozwiązań ustawowych.

Adw. Przemysław Rosati zapytał, czy Członkowie NRA popierają stanowisko o zaprezentowanej przez niego treści.

Naczelna Rada Adwokacka, w związku z pracami nad projektem ustawy o uregulowaniu skutków uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w latach 2018-2024, w nawiązaniu do pisma Przewodniczącego Komisji Kodyfikacyjnej Ustroju Sądownictwa i Prokuratury z 17 września 2024 r., DPK_III.002.14.2024, wskazuje, że regulacja umożliwiająca adwokatom powołanym na stanowiska sędziowskie przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na podstawie ustawy z 8 grudnia 2017 o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw ponowny wpis na listę adwokatów powinna zostać oparta na zasadach wskazanych w dziale V ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, tj. na zasadach ogólnych z pozostawieniem samorządowi adwokackiemu decyzji w przedmiocie wpisu, bez tworzenia alternatywnego rozwiązania w postaci szczególnej ustawowej podstawy wpisu.

Adw. Przemysław Rosati zarządził przerwę w obradach.

Pkt 14

Adw. Przemysław Rosati wznowił obrady po przerwie.

Adw. Mirosława Pietkiewicz przedstawiła projekt „Regulaminu w sprawie zakresu działania oraz zasad wynagradzania wizytatorów”. Omówiła najważniejsze zmiany, tj. paragraf 3 dotyczący zadania CZW, jakie czynności podejmują wizytatorzy CZW w trakcie wizytacji. Dodała, że w jej opinii uprawnienia wizytatorów CZW wynikają z ustawy, czyli aktu wyższego rzędu niż regulamin działania rzeczników dyscyplinarnych. Poinformowała, że w pozostałej części regulamin został dostosowany do regulaminu wykonywania zawodu adwokata i do regulaminu działania ORA.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat i w związku z brakiem uwag wskazał, że niniejszy punkt obrad został wyczerpany.

Pkt 15

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały – „Regulamin w sprawie zakresu działania oraz zasad wynagradzania wizytatorów”. W związku z brakiem dalszych uwag poddał uchwałę pod głosowanie. Poinformował, że adw. Michał Bukowiński udzielił pełnomocnictwa do głosowania adw. Bartoszowi Przeciechowskiemu.

Głosowanie:

Za: 26

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę „Regulamin w sprawie zakresu działania oraz zasad wynagradzania wizytatorów” (uchwała nr 161/2024 – w załączeniu).

Pkt 16

Adw. Bartosz Tiutiunik zreferował sprawy dot. prowadzenia aplikacji adwokackiej w 2025 roku. Przedstawił statystyki zdawalności egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką – wyniosła ona 75%, a na aplikację adwokacką dostały się w skali całego kraju 1642 osoby. Przedstawił kwestie finansowe i koszty organizacji szkolenia aplikanckiego, z wyszczególnieniem kosztów administracyjnych w wybranych Izbach. Zreferował również przebieg spotkania w Ministerstwie Sprawiedliwości. Wedle otrzymanych informacji w 2025 r. opłata za aplikację adwokacką nie wzrośnie, ale wzrośnie opłata za egzamin adwokacki. Zwrócił uwagę na toczącą się dyskusję o podwyższeniu opłaty za aplikację z uwagi na wzrost kosztów spowodowanych inflacją.

Adw. Anisa Gnacikowska wskazała, że przytoczone argumenty odnośnie rozliczenia kosztów aplikacji pojawiają się w każdej kadencji. Postuluje, aby zwrócić MS szczególną uwagę na to, że działamy w czasie inflacji, wzrosły koszty prowadzenia aplikacji, choćby administracyjne, a wynagrodzenia wykładowców pozostały bez zmian.

Adw. Bartosz Tiutiunik wskazał, że to jeden z pierwszych argumentów, które w rozmowach z Ministerstwem był podnoszony – na podstawie danych GUS dotyczących inflacji, również w sektorze edukacji.

Adw. Piotr Dobrołowicz wskazał, że Izby Adwokackie starają się tak prowadzić wydatki, aby bilansowały z wpływami. Obecna sytuacja ogranicza możliwości przekazywania poszerzonej

wiedzy aplikantom. Postuluje, aby wpisać do ustawy waloryzację opłaty za aplikację adwokacką o współczynnik inflacji.

Adw. Bartosz Tiutiunik stwierdził, że od lat z dokumentacji finansowej działów szkolenia wynika, że środków jest za mało, że występuje deficyt, który np. w Łodzi był finansowany z nadwyżki środków z lat poprzednich. Podkreślił jednak, że takie możliwości już się skończyły albo zaraz się skończą.

Adw. Henryk Stabla przypomniał instrukcję rozliczania środków z funduszu szkolenia aplikantów adwokackich opracowaną wiele lat temu. Powinna być ona punktem wyjścia w dyskusji z Ministerstwem Sprawiedliwości.

Adw. Przemysław Rosati zaproponował zorganizowanie spotkania skarbników poszczególnych Izb, aby omówić szczegółowo podniesione tematy.

Adw. Bartosz Przeciechowski dodał, że to *de facto* kierownicy szkolenia odpowiadają za kwestie finansowe odnoszące się do kosztów szkolenia aplikantów.

Adw. Przemysław Rosati stwierdził, że dziekani mogą wskazać osoby, które operacyjnie odpowiadają za realizację budżetu i rozliczenie kosztów aplikacji adwokackiej w każdej z Izb. Te osoby powinny wziąć udział w spotkaniu.

Naczelna Rada Adwokacka zaakceptowała propozycję zorganizowania ww. spotkania.

Pkt 17 i 18

Adw. Marcin Derlacz omówił przebieg i postulaty konferencji kierowników szkolenia aplikantów adwokackich, która odbyła się w dniach 6-8 września br. w Rzeszowie. Omówił również propozycje zmian do „Regulaminu odbywania aplikacji adwokackiej”. Kierownicy szkolenia poszczególnych Izb postulują, aby repetytoria organizowane przez NRA jako uzupełnienie i powtórzenie materiału były kontynuowane w przyszłości. Dodał, że pojawiły się wnioski, aby do regulaminu wpisać maksymalny procent nieobecności na zajęciach szkoleniowych. Zmiany dotyczą też kwestii patronatu i zmiany sposobu wyrażania zgody na dodatkowe zajęcia aplikantów adwokackich.

Adw. Mikołaj Pietrzak wskazał, że aplikanci adwokaccy często wnioskuje o wyrażenie zgody na zatrudnienie w sferach innych niż afera prawnicza, a to wymaga dodatkowej analizy. Poinformował, że w Izbie warszawskiej ustalono kryterium odnoszące się do tego, czy dana osoba będzie miała do czynienia z indywidualnym podejmowaniem decyzji. Obawia się mechanizmu dorozumianej zgody.

Adw. Marcin Derlacz zwrócił uwagę na konieczność stosowania przepisów postępowania administracyjnego.

Adw. Bartosz Przeciechowski zapytał, czy to rozwiązanie jest naprawdę zasadne, wskazując na dobre relacje z aplikantami.

Adw. Marek Mikołajczyk wskazał, że proponowane zmiany odnośnie patronatu w jego opinii są nieporozumieniem.

Adw. Przemysław Rosati odparł, że jest to wstępna propozycja przygotowana przez kierowników szkolenia aplikantów adwokackich.

Adw. Marek Mikołajczyk stwierdził, że proponowane rozwiązanie kłóci się z ideą patronatu.

Adw. Bartosz Przeciechowski wytłumaczył, jak on rozumie filozofię proponowanej zmiany.

Adw. Marcin Derlacz wskazał, że rozwiązanie, które jest w regulaminie odnośnie kary naganny kłóci się z ustawą Prawo o adwokaturze, na co zwrócił uwagę jeden z adwokatów.

Adw. Piotr Dobrołowicz stwierdził, że jeśli ustawa wskazuje obligatoryjny zakaz patronatu, to również to powinno być ujęte w regulaminie odbywania aplikacji.

Adw. Stefan Salamon wskazał, że jego wątpliwości dotyczą tego, czy dziekan powinien „wyrazić sprzeciw”, czy jednak powinien „wyrazić zgodę” na podjęcie dodatkowego zajęcia. Wydaje się, że lepszym rozwiązaniem jest dotychczasowe rozwiązanie.

Adw. Joanna Kaczorowska dodała, że jest za utrzymaniem dotychczasowego rozwiązania.

Adw. Krzysztof Stec przyłączył się do tego stanowiska. Dodał, że jeżeli NRA chciałaby dokonać zmiany w tym zakresie, to zgłoszenie aplikanta powinno nastąpić na piśmie.

Adw. Bartosz Przecichowski wskazał, że słuszne byłoby dodanie dodatkowego punktu, zgodnie z którym to dziekan mógłby odmówić wyznaczenia na patrona adwokata pomimo nieorzeczenia zakazu patronatu.

Adw. Piotr Dobrołowicz zwrócił uwagę, że w przypadku zawieszenia zakaz patronatu jest obligatoryjny, a w przypadku kary pieniężnej i kary nagany jest fakultatywny.

Adw. Marcin Derlacz zaproponował, aby dać więcej czasu na refleksję w tej kwestii.

Adw. Przemysław Rosati zaproponował przegłosowanie poszczególnych propozycji zmian w regulaminie.

Głosowania:

- głosowanie za odrzuceniem propozycji brzmienia par. 7 ust. 3

Za: 34

Przeciw: 0

Wstrzymuję się: 0

Naczelna Rada Adwokacka odrzuciła propozycję zmiany par. 7 ust. 3.

- głosowanie za przyjęciem zmiany ujętej w par. 11 ust. 2b

Za: 23

Przeciw: 7

Wstrzymuję się: 1

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła zmianę w par. 11 ust. 2b.

- głosowanie za utrzymaniem dotychczasowego brzmienia par. 14

Za: 31

Przeciw: 1

Wstrzymuję się: 0

Naczelna Rada Adwokacka opowiedziała się za dotychczasowym brzmieniem par. 14.

- głosowanie za wprowadzeniem w par. 11 ust. 3 o następującym brzmieniu: „W wyjątkowych wypadkach dziekan ORA może odmówić zgody na pełnienie obowiązków patrona przez adwokata”.

Za: 32

Przeciw: 0

Wstrzymuję się: 0

Naczelna Rada Adwokacka opowiedziała się za wprowadzeniem w par. 11 ust. 3 o ww. brzmieniu.

Pkt 19

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały „Regulamin odbywania aplikacji adwokackiej” ze zmianami przegłosowanymi i wprowadzonymi do projektu w toku posiedzenia. W związku z brakiem dalszych uwag poddał pod głosowanie uchwałę w uzgodnionym brzmieniu.

Głosowanie:

Za: 33

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę „Regulamin odbywania aplikacji adwokackiej” (uchwała nr 162/2024 – w załączeniu).

Pkt 20

Adw. Katarzyna Golusińska przedstawiła prezentację dot. skutków dla organów Adwokatury i organów Izb Adwokackich wejścia w życie ustawy z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów. Zapowiedziała, że stworzone zostaną rekomendacje dla każdej z Izb, jak przygotować stosowny regulamin, jak również zapowiedziała przygotowanie rekomendacji dla adwokatów w zależności od formy wykonywania zawodu adwokata.

Adw. Joanna Kaczorowska zapytała, czy Członkowie NRA otrzymają materiały.

Adw. Katarzyna Golusińska potwierdziła i dodała, że materiały będą gotowe do końca października br.

Adw. Bartosz Przeciechowski zapytał, czy to będzie gotowy dokument do wdrożenia, czy wytyczne, w oparciu o które każdy adwokat samodzielnie opracuje stosowny dokument.

Adw. Katarzyna Golusińska odpowiedziała, że Prezydium NRA wskazało na konieczność przygotowania procedur i wytycznych. Dodała, że regulamin jest dostępny na stronie Ministerstwa i zostaną przygotowane wytyczne, jak to odpowiednio dostosować do własnych potrzeb.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że docelowo powstanie materiał, który został wskazany w ustawie.

Pkt 21

Adw. Bartosz Tiutiunik przedstawił informację dotyczącą przypadków zwalniania adwokatów z tajemnicy adwokackiej. Poinformował, że dane statystyczne za 2024 rok przedstawi na posiedzeniu NRA w styczniu 2025 roku. W odniesieniu do dyskusji z początku posiedzenia, zgodził się z adw. Mikołajem Pietrzakiem, że chyba nie zdarzył się przypadek pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratora czy sędziego z uwagi na przekroczenie uprawnień czy rażące naruszenie przepisów prawa. Przywołał treść zawiadomień złożonych przez adwokatów odnośnie naruszenia tajemnicy adwokackiej. Wskazał, że wielokrotnie publicznie przedstawiciele NRA kładli nacisk na konieczność poszanowania tajemnicy adwokackiej i obrończej, która jest *de facto* dla obywatela.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że adw. Andrzej Malicki dokona uzupełnienia informacji w kontekście naruszenia tajemnicy adwokackiej.

Adw. Bartosz Tiutiunik w uzgodnieniu z adw. Marcinem Derlaczem wskazał, że warto w ramach zajęć na dla aplikantów przeprowadzić warsztatowe zajęcia dotyczące tego, jak powinien zachować się aplikant w sytuacji zagrożenia tajemnicy adwokackiej czy obrończej.

Adw. Andrzej Malicki opowiedział o doświadczeniach z własnej praktyki odnośnie tajemnicy adwokackiej i obrończej. Przytoczył szczegóły medialnej sprawy z udziałem adw. Jacka Dubois. Stwierdził, że NRA powinna zająć stanowisko, wyrażając zaniepokojenie. Zwrócił uwagę na sedno relacji adwokat – klient, gdzie gwarancje poufności są najważniejsze z punktu widzenia obywatela. Wyraził ubolewanie, że w tym zakresie prokuratorzy pozostają bezkarni. Zaznaczył, że Adwokatura zabiera głos w interesie obywateli.

Adw. Bartosz Przeciechowski wskazał, że Adwokatura powinna zwrócić uwagę na działalność prasy, która upublicznia informacje.

Adw. Andrzej Malicki dodał, że jego intencją jest, aby NRA zareagowała w odpowiedni sposób.

Adw. Justyna Mazur wskazała, że „zaniepokojenie” jest zbyt łagodnym określeniem.

Adw. Przemysław Rosati zgodził się adw. Justyną Mazur, że narracja musi być bardziej zdecydowana.

Adw. Marek Mikołajczyk stwierdził, że dostrzega potrzebę zmiany w procedurze dotyczącej oględzin telefonu. Dziś telefon to bardzo zaawansowane urządzenie, zawierające wiele dokumentów, skanów, maili, smsów. Przeszukanie telefonu *de facto* przeszukanie wirtualnego biura. W jego opinii prokurator powinien wydawać zgodę na przeszukanie telefonu, tak jak wydaje zgody na przeszukanie innego pomieszczenia. Urządzenia elektroniczne powinny być objęte czynnością przeszukania, a nie oględzin.

Adw. Michał Szpakowski zwrócił uwagę na przypadek postawienia zarzutów karnych adwokatowi, który rzekomo utrudniał kontrolę skarbową. NRA przystąpiła do postępowania toczącego się w tej sprawie. Zaapelował o zwracanie uwagi również na takie przypadki.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za dyskusję.

Pkt 22

Adw. Natalia Klima-Piotrowska poinformowała o projekcie edukacyjnym „Adwokatura przeciwko przemocy”. Akcja ta odbędzie się między 25 listopada a 10 grudnia br., a kierowana jest do młodzieży szkolnej, licealnej. Dodała, że podczas akcji omawiane jest zjawisko przemocy. W każdej Izbie działać będą koordynatorzy, którzy otrzymają stosowne materiały. Akcja zakończy się symulacją rozprawy – scenariusz zostanie przekazany wszystkim chętnym adwokatom.

Pkt 23

Adw. Magdalena Koczur-Miedziejko zrelacjonowała przebieg konferencji „Samorząd zawodowy – relikw przeszłości czy podstawa przyszłości?”, która odbyła się 15 października br. w Warszawie, zorganizowana przez Ogólnopolskie Porozumienie Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego. Zaznaczyła, że rola adwokatury jest postrzegana jest jako wiodąca przez pozostałych sygnatariuszy tego porozumienia. Wskazała, że szybka reakcja Prezesa NRA dotycząca ochrony tajemnicy adwokackiej została zauważona i doceniona.

Adw. Przemysław Rosati poruszył sprawę możliwości udziału pełnomocnika w Zgromadzeniu Izby. Zapytanie w tej sprawie złożył dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Krakowie.

Adw. Mikołaj Pietrzak wskazał, że w jego opinii udział w Zgromadzeniu może być wyłącznie osobisty. W obowiązującym stanie prawnym nie jest możliwy udział w Zgromadzeniu oraz głosowanie przez pełnomocnika.

Adw. Paweł Gieras podzielił pogląd adw. Mikołaja Pietrzaka. W jego opinii, gdyby ustawodawca przewidział taką możliwość, to zapisałby ją wprost. Wskazał, że NRA powinna podjąć jednolite stanowisko, być może w oparciu o stosowną opinię prawną.

Adw. Andrzej Tomaszek nakreślił rys historyczny dotyczący organizacji zgromadzeń izbowych. W jego opinii udział za pośrednictwem pełnomocnika w obecnym stanie prawnym jest niedopuszczalny, a zmiany w tym zakresie byłyby niezasadne.

Adw. Michał Szpakowski wskazał, że podczas Krajowego Zjazdu Adwokatury w 2013 roku pomysł głosowania przez pełnomocnika został odrzucony. Zgodnie z kodeksem cywilnym takie pełnomocnictwo mogłoby zostać udzielone do czynności prawnej, a głosowanie nie jest czynnością prawną. Nie ma zatem podstawy prawnej do udzielenia takiego pełnomocnictwa.

Adw. Henryk Stabla wskazał, że przyjmując ogólne normy, należałoby rozważyć, kto mógłby reprezentować adwokata. Dodał, że w zakresie czynnego prawa nie ma żadnego zapisu ani w ustawie, ani w regulaminie. W jego opinii absurdalny jest pogląd, że adwokat mógłby udzielać pełnomocnictwa w ramach czynnego prawa wyborczego.

Adw. Przemysław Rosati zamknął dyskusję na ten temat i poinformował, że na bazie dyskusji zostanie przygotowane stosowne pismo.

Naczelna Rada Adwokacka zaakceptowała powyższą propozycję.

Adw. Przemysław Rosati przedstawił przebieg akcji „Adwokaci rozjaśniają prawo”. W tym roku zajęcia odbywają się w oparciu o nowy scenariusz. Poinformował również o akcji skierowanej do studentów pt. „Adwokat na uczelni”, która jest doskonałym sposobem na zaproszenie studentów do odbywania aplikacji adwokackiej. Zrelacjonował dotychczasowy przebieg kampanii wizerunkowej „Najspokojniejszy człowiek na świecie”.

Przypomniął, że od 1 stycznia 2025 roku wejdą w życie przepisy dotyczące elektronicznych doręczeń.

Adw. Michał Szpakowski przypomniał, że powstały materiały informujące, jak założyć adres elektroniczny. W ramach Cyfrowej Kancelarii została przewidziana integracja z systemem doręczeń elektronicznych. Jeśli data wejścia w życie przepisów ulegnie zmianie, to taka informacja zostanie udostępniona, a jeśli nie, to pod koniec listopada zostanie rozesłana informacja przypominająca wraz materiałami szkoleniowymi.

Adw. Justyna Mazur podzieliła się spostrzeżeniem, że duża część dziekanów i wicedziekanów nie wzięła udziału w posiedzeniu i prowadzonej dyskusji. Stwierdziła, że dziekani również powinni włączać się w różne inicjatywy, szczególne wizerunkowe.

Adw. Przemysław Rosati wobec wyczerpania porządku obrad zamknął posiedzenie, jednocześnie dziękując zgromadzonym za uczestnictwo.

Protokołował:
wz. Anna Szlompek
adw. Mateusz Sokolnicki

Przewodniczył:
Przemysław Rosati
adw. Przemysław Rosati
Prezes NRA

Protokół sporządziła:
Justyna Mazur
adw. Justyna Mazur
Sekretarz NRA